

ŘEHOLE A ŽIVOT

Prosinec 2010

Budete se také vyhýbat, způsobem hodným spásy, marnostem světa, počtám, tížádosti, přepychu tohoto světa, který pomíjí, jeho slávě a jeho bohatství. (Řeh. TOM IV,12)

***Neukládejte si poklady na zemi,
kde je ničí mol a rez a kde je zloději vykopávají a kradou.
Ukládejte si poklady v nebi ... (Mt 6,19)***

Věřící laik, který s radostí přijímá Řeholi svatého Františka z Pauly, je zakladatelem vyzýván nastiňovat v každodenním životě vztah ke světu, odlišný od toho obvykle předkládaného současnou mentalitou.

On je ve skutečnosti povolán rozvíjet jiný vztah ke světu, který není zprostředkován vnějšími znameními místa, na němž má žít (klášter či konvent) nebo „šatů“, které odívá, jež jsou znameními, která tradičně kvalifikují řeholní zasvěcení, ale který se stává podstatným v přijetí na vnitřní úrovni ideálu křesťanské dokonalosti, která spočívá v přilnutí k Pánu celým svým bytím.

Návrh života, obsažený v Řeholi, je totiž shrnut do aktivní a zodpovědné přítomnosti ve světě, ale se srdcem upevněným v Bohu, který je výchozím bodem, centrem sjednocení a orientace vlastního bytí, žití a konání.

První úkol věřícího, který chce následovat cestu křesťanské dokonalosti, spočívá tedy v převzetí na sebe závazku ustavičného rozlišování, skrze které má rozpoznávat ve všedním životě to, co má skutečně význam v logice spásy a naopak odhalovat to, co vyrušuje a rozptyluje.

Jde tedy v podstatě o to jít k jádru svého povolání, rozvažovat o něm ve svém srdci, pro zvolení duchovní strategie, své osobní životní cesty zaměřené ke své realizaci.

V této souvislosti bychom si měli přecíst stručný přehled etiky, která je objasněna ve IV. kapitole Řehole.

Život ve světě zavazuje člověka, vzhledem k jeho rodinným, sociálním a profesním vazbám, k řadě pozorností a zaměstnání, které samy o sobě nejsou ani dobré, ani špatné. Je na „nejmenším“, aby si kladl otázku, do jaké míry tato zaměstnání a zájmy mají význam v uskutečňování základního cíle jeho života, tj. osobního setkání s Pánem, nebo zda naopak mohou odvádět jeho pozornost, bránice mu udržovat ono hluboké společenství s Ním, které je předzvěstí věčného života, příslibeného a v naději očekávaného skrze přilnutí k evangeliu a věrné zachovávání mírné a svaté Řehole řádu Nejmenších.

***Neukládejte si poklady na zemi,
kde je ničí mol a rez a kde je zloději vykopávají a kradou.
Ukládejte si poklady v nebi ... (Mt 6,19)***

Popis světského smýšlení obsažený v Řeholi, ačkoli v souladu se společensko-ekonomickým kontextem doby svého sepsání, se jeví, při pozorném čtení, nepříliš odlišný od současné situace, charakterizované, mimo jiné, roztržitostí a bezostyšným kultem ukazování se.

Ještě i dnes předkládá soudobá kultura konzumistické a hédonistické (požívačnické) smýšlení, které zbožšťuje vizáž, bohatství a slávu, vytvářejíce, ve jménu těchto nutkavých potřeb, scénáře utiskování člověka člověkem, které snižují jeho důstojnost.

Uvědomujeme si, kolik je toho marného, zbytečného a nadbytečného v modelech blahobytu, předkládaných kulturou naší doby. Přes zjevnou recesi se i nadále předkládají standardy života a spotřeby, které jsou vysoké a nyní již pro mnohé nedosažitelné; mnoho je podnětů k ukazování se krásnými, bohatými, zdravými... a proto šťastnými.

Také zastávání společensky významných rolí se nyní zdá být odloučené od logiky služby budování společného dobra, ale je spíše spojené s hledáním moci, chápané jako sebepotvrzení se a, v těžších případech, jako útisk druhého a používání ho jako pouhého nástroje k rozšiřování vlastních možností, zejména těch materiálních a ekonomických.

A je to právě láska k bohatství, která nikdy neprestala být pokušením pro člověka! Člověk, tak křehký a omezený, vidí v růstu svého jmění způsob, jak zažehnat svou omezenost, a hledá v materiálním blahobytu možný všelék, lék na nejistotu.

Ale může člověk opravdu spojovat svůj osud s klamem toho, co je určeno pominout?

***Neukládejte si poklady na zemi,
kde je ničí mol a rez a kde je zloději vykopávají a kradou.
Ukládejte si poklady v nebi ... (Mt 6,19)***

V evangeliu čteme, jak nás Ježíš nabádá, abychom nespolehali na bohatství a lidské jistoty, protože život je jen závan a, během jediné noci, všechny jistoty, se kterými pojíme náš blahobyť, mohou zmizet a vyžadovalo by se od nás skládání účtů z něčeho docela jiného, tj. z naší duše (srov. Lk 12, 13-21).

Přichylnost k bohatství je proto skutečnou překážkou k setkání s Pánem a často představuje opravdovou zábranu ke svobodnému a velkorysému následování. Starosti o jídlo, šaty a všechno to přebytečné, které stále častěji považujeme za nezbytné, potlačují a odvádí pozornost od Boha a zhášejí důvěru v jeho Prozřetelnost, v jeho lásku k člověku. Zdá se, že člověk již není schopen používat bohatství, ale nechává se ovládat neklidem, který vede k touze mít stále více: moc, peníze, společenské uznání.

Evangelijní nabídka obsahuje jasnou výzvu k chudobě jednak skutečné, tj. materiální, jednak duchovní. V této dvojí perspektivě přechází chudoba od předefinování vztahu s majetkem k dosažení důvěrného přijetí Boha jako jediného Dobra, jediného Pána života.

***Neukládejte si poklady na zemi,
kde je ničí mol a rez a kde je zloději vykopávají a kradou.
Ukládejte si poklady v nebi ... (Mt 6,19)***

Svatá řehole vyzývá terciáře, aby přijali za vlastní evangelní ctnost chudoby.

P. Giry to komentuje: *Užívejte světa, služte si jeho věcmi v potřebách vašeho života, využívejte možností, kterých máte zapotřebí k udržení vašeho života: ale dělejte to tak, jako byste to nedělali; užívejte ho, jakobyste ho neužívali; tzn. číňte to s duchem velmi zdrženlivým, s dokonalým odevzdáním se do Božích rukou pro to všechno, čím Boží Prozřetelnost bude chtít disponovat, a se srdcem připraveným být zproštěným čehokoli, pokud toto je jeho vůle... .*

Stejně tak musíte uspořádat své vztahy k vašim úřadům, k vašim panstvím, k vašim domům, k vašemu vlastnictví, k vašemu nábytku, oblečení, ziskům, k vašim penězům a vůbec ke všemu, co svět uctívá klamným titulem „jmění“ a „bohatství“; tj. bez jejich milování, aniž by k nim vaše srdce přilnulo, a pouze k uspokojování potřeb vašeho života a vašich rodin, podle příkazu Boží vůle. A to tak, abyste nebyli méně spokojeni při jejich odejmutí jako při jejich vlastnění; ani při pohledu na jejich zmenšování jako při pohledu na jejich množení.

Řehole nám tedy pomáhá, v plně evangelním smyslu, odstraňovat klamání ďábla, odhalovat iluzi bohatství, poct, velkého štěstí.

Jedná se pouze o klamné statky, které nemohou zajistit plnost života a zejména štěstí... . Pomíjivost hmotných věcí nás tedy zve k zamyšlení nad nezbytností věnovat pozornost něčemu jinému v každodenním životě.

Nejmenší je povolán k chudobě duchovní a jistým způsobem i k chudobě skutečné ve volbách svého života, přehodnocením svého vztahu k penězům, k moci, k materiálním a společenským potřebám, které orientují jeho každodenní rozhodování. V tomto se ukazují být podstatnými střídmost života a obyčejů, omezení spotřeby na to podstatné, odmítání žádostivosti a starostí o hromadění a, tudíž, svoboda a nezištnost v meziosobních vztazích.

***Neukládejte si poklady na zemi,
kde je ničí mol a rez a kde je zloději vykopávají a kradou.
Ukládejte si poklady v nebi ... (Mt 6,19)***

Nic mi nepatří, ale všechno je Božím darem, a já sám patřím Bohu, kterého vyznávám za jediného Pána svého života.

Z tohoto uvědomění se může zrodit nový vztah k věcem světa, založený na svobodě a bezplatnosti a, především, člověk může učinit zkušenost postupného vyprazdňování srdce, tj. osvobození od starostí, které zabraňují Pánu být opravdu Jediným Pánem našeho života.

Hleďte to, co je nad vámi .... Myslete na to, co je nad vámi! (Kol 3,1): tato základní směrnice nejmenší kajčnické spirituality se stává vodítkem pro laika na cestě ve světě, se srdcem upevněným v Bohu.

Stává se stejně tak existenčním programem každodenní a všední askeze, která dává prostor důvěrnému odevzdání se a navrácí „kvalitu“ přítomnosti ve světě, která je tichá a diskrétní, ale významná a smysluplná při zahájení procesu přetváření časných skutečností podle Božího srdce.

MODLEME SE:

*Kéž odtrhne, prosím tě, ó Pane,
žhoucí a sladká síla tvé lásky
mou mysl ode všech věcí, které jsou pod nebem,
abych zemřel z lásky k Tobě,
jako tys ráčil zemřít
z lásky k mé lásce.*

(Sv. František z Assisi)

Oficiální internetové stránky třetího řádu Nejmenších
www.terziariminimi.org